

Instytut Socjologii
Uniwersytet
im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu

arsenał
GALERIA MIEJSKA

60 lat

1957 – 2017

**Ogólnopolskie Seminarium Naukowe
DYSKURS MANIFESTACJI OBYWATELSKICH
W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ W POLSCE 2010-2017.
WARSZTATY ANALIZY DYSKURSU.**

Poznań, 30-31 maja 2017

Miejsce: Galeria Miejska Arsenał, Fundacja Mały Dom Kultury

PROGRAM

Wtorek, 30 maja

Galeria Miejska Arsenal, Stary Rynek 6

<http://www.arsenal.art.pl/>

10.00-10.30: Rejestracja uczestników/ poczęstunek

10.30-10.35: Otwarcie seminarium

10.35-10.45: Wprowadzenie: **Krzysztof Podemski**, Instytut Socjologii, Uniwersytet Adama Mickiewicza

Sesja I Problemy ogólne

10.45-11.15: **Magdalena Nowicka-Franczak**, Instytut Socjologii, Uniwersytet Łódzki, *Analiza dyskursu jako metoda (nie)zaangażowanego badania komunikacyjnych aspektów współczesnej kultury protestu*

11.15-11.45: **Agnieszka Kampka**, Katedra Socjologii, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, *Transparent – wizualny głos w debacie*

11.45-12.15: **Piotr Pawliszak**, Instytut Filozofii, Socjologii i Dziennikarstwa, Uniwersytet Gdański, *Demonstracje jako elementy dramatów społecznych*

12.15-12.45: Dyskusja

12.45-13.00: Przerwa kawowa

13.00-13.30: **Przemysław Czaplinski**, Instytut Filologii Polskiej i Klasycznej, Uniwersytet Adama Mickiewicza, *Manifestacje i postprawda*

13.30-14.00: Dyskusja

14.00-15.00: Przerwa obiadowa

Sesja II Manifestacje genderowe i edukacyjne

15.00-15.30: **Dorota Rancew-Sikora**, Instytut Socjologii, Filozofii i Dziennikarstwa, Uniwersytet Gdański, **Magdalena Steciąg**, Instytut Filologii Polskiej, Uniwersytet Zielonogórski, *Analiza społecznego radykalizmu na przykładzie zielonogórskich protestów kobiet*

15.30-16.00: **Małgorzata Wochowska**, Wydział Stosunków Międzynarodowych, Uniwersytet Łódzki, **Katarzyna Iwaniuk**, Edinburg, Napier University, *Retoryka ruchu społecznego Dziewuchy Dziewuchom*

16.00-16.15: **Adam Konopka**, Wydział Filologiczny, Uniwersytet Gdański, *Rekontekstualizacja w procesach aborcyjnych od 1989 do 2016 roku*

16.15-16.45: **Piotr Kowzan**, **Dominik Krzywiński**, Instytut Pedagogiki, Uniwersytet Gdański, *Udział dzieci w protestach w obronie edukacji – rola płaczu i obraźliwych komunikatów w budowaniu przewagi w konflikcie z władzą*

16.45-17.15: Dyskusja

Fundacja Mały Dom Kultury, ul. Zamkowa 3

<https://www.facebook.com/FundacjaMalyDomKultury/>

Godz. 18.00-19.30

Warsztat: *Argumentacja w dyskursie obywatelskim* (Barbara Konat, Marcin Koszowy, Katarzyna Budzyńska, Chris Reed, Centre for Argument Technology - Instytut Filozofii i Socjologii PAN oraz University of Dundee)

OPIS:

Celem warsztatu jest zapoznanie uczestników z teoretycznymi i informatycznymi narzędziami analizy argumentacji w dyskursie obywatelskim. Analiza argumentacji zyskuje w ostatnim czasie uznanie w dziedzinie Krytycznej Analizy Dyskursu (np. w ujęciu Fairclough). Podczas warsztatu zaprezentujemy narzędzia stworzone w grupie Centrum Technologii Argumentacji w ramach Teorii Zakotwiczenia Inferencji, umożliwiającej analizę argumentacji w dialogu. Przedstawimy wyniki naszych badań dotyczące różnych rodzajów dialogu obywateli z władzą.

Korpus „Citizen Dialogue in Public Consultations of US DOT” to zbiór argumentów z konsultacji społecznych amerykańskiego Departamentu Transportu. Z kolei korpus „Regulation Room Divisiveness” zbiera argumenty obywateli opiniujących projekty ustaw regulujących transport lotniczy w Stanach Zjednoczonych. Pokażemy, w jaki sposób tworzenie korpusów diagramów argumentacji pomaga w analizie różnych rodzajów dyskursu. Zaprezentowane narzędzia mogą być użyteczne dla zarówno lingwistów, jak socjologów.

RAMOWY PLAN WARSZTATU:

1. Wprowadzenie do teorii argumentacji (aspekt teoretyczny).
2. Prezentacja analiz korpusowych i porównanie dwóch typów dialogów obywatelskich.
3. Wspólna z uczestnikami analiza polskiego dyskursu manifestacji (dwa źródła tekstów) z użyciem narzędzia OVA+ (<http://ova.arg-tech.org>).

INFORMACJE PRAKTYCZNE: Uczestnicy proszeni są o zabranie ze sobą laptopów.

Fundacja Mały Dom Kultury, ul. Zamkowa 3

20.00-22.00: spotkanie towarzyskie

Środa, 31 maja

Galeria Miejska Arsenał, Stary Rynek 6

Sesja III Manifestacje polityczne i obywatelskie

10.00-10.30: Maciej Kowalewski, Instytut Socjologii, Uniwersytet Szczeciński, **Architektura przestrzeni politycznej: od upamiętnienia ofiar Grudnia 70 do nowego miejsca protestu na placu Solidarności w Szczecinie**

10.30-11.00: Ireneusz Krzemiński, Instytut Socjologii, Uniwersytet Warszawski, **„Obrońcy krzyża” przed Pałacem Prezydenckim - kto i co mówi? Narodowo-katolicka mowa o historii**

11.00-11.30: Dyskusja

11.30-11.45: Przerwa kawowa

11.45-12.15: Anna Radiukiewicz, Instytut Studiów Politycznych PAN, **„Wszyscy są naprawdę uśmiechnięci i zadowoleni na tych marszach” - obraz protestów Komitetu Obrony Demokracji jako element budowania tożsamości**

12.15-12.45: Monika Kwiecień, Instytut Języka Polskiego, Uniwersytet Warszawski, **“Kodzinka, szKODdnik, kodomita” – nazwy sympatyków Komitetu Obrony Demokracji**

12.45-13.15: Marek Czyżewski, Instytut Socjologii, Uniwersytet Łódzki, **Czy opozycja musi być bezsilna? Charles Tilly, analiza dyskursu i sprawa polska**

13.15-13.45: Dyskusja

13.45-14.45: Przerwa obiadowa

14.45- 15.00: Dorota Grobelna, Poznań, **Sztuka manifestacji**

15.00-15.15: Andrzej Meysner, Instytut Socjologii, Uniwersytet Adama Mickiewicza, **Rekwizyty i chóry. Poznańskie demonstracje z perspektywy teorii dramaturgicznej Goffmana**

15.15-15.45: Rafał Drozdowski, Instytut Socjologii, Uniwersytet Adama Mickiewicza, **Jak i po co badać wizualność protestów społecznych**

15.45 -16.15: Dyskusja i zamknięcie części referatowej

Fundacja Mały Dom Kultury, Zamkowa 3

Godz. 16.30-18.00

Warsztat: Pod jakim sztandarem? (Tytus Szabelski, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu)

OPIS:

Warsztat ma być w założeniu prezentacją i poddaniem pod dyskusję działań artystycznych przeprowadzanych przeze mnie na demonstracjach, sproblematyzowaniem ich od strony teoretycznej. Od kilku lat podejmuję artystyczne próby analizowania transparentu jako narzędzia

przekazu i wyrażenia sprzeciwu; próby fotograficzne i performatywne, dokonywane w postprodukcji oraz w czasie rzeczywistym w miejscu przebiegu manifestacji.

Działania te w pewnym sensie można również odnieść do tez zawartych w najnowszej książce Judith Butler "Zapiski o performatywnej teorii zgromadzeń". Jeżeli faktycznie – jak twierdzi autorka – ważne są nie tyle hasła, ale fizyczna obecność, jeżeli pytanie "gdzie są wasze postulaty" jest źle zadane, to co można powiedzieć o człowieku niosącym pusty, biały transparent?

Działania te są i wciąż będą dla mnie również osobistą próbą zmierzenia się z manifestacjami, z którymi nie potrafię się w pełni utożsamić. Pusty transparent jest wtedy narzędziem "metaprotestu", kontestacji struktury, celów lub grup, które daną manifestację organizują. Jest prywatnym protestem w proteście publicznym.

Temat warsztatu odnosi się do projektów i działań:

- Transparent/Transparentne (<http://tytusszabelski.com/transparent-transparentne>)
- Żywy Nośnik Protestacyjny (<http://tytusszabelski.com/zywy-nosnik-protestacyjny>)
- metaProtest (<https://metaprotest.tumblr.com>)

Wystawa i prezentacja multimedialna

Oprócz referatów i warsztatów, seminarium będzie towarzyszyć wystawa fotografii oraz projekcja multimedialna. Zaprezentowane prace różnych autorów stanowią dokumentację demonstracji, odbywających się na przełomie ostatnich lat w Polsce. Zgromadzony materiał można traktować również, jako punkt wyjścia do analizy treści postulatów społecznych wysuwanych przez zróżnicowane grupy protestu.